

STORTINGET

Innst. 132 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
frå næringskomiteen

Dokument 8:57 S (2025–2026)

Innstilling frå næringskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Tor André Johnsen, Stig Even Lillestøl, Bengt Rune Strifeldt, Erlend Wiborg, Kristoffer Sivertsen, May Helen Hetland Ervik og Pål Morten Borgli om å ikke bruke metanhemmere i norsk landbruk

Til Stortinget

Innleiing

I dokumentet vert det fremja følgjande forslag:

«Stortinget ber regjeringen stanse all bruk og vidare utprøving av metanhemmere i norsk landbruk, herunder tilsetningen Bovaer, og ikke tillate innføring av tilsvarende produkter.»

Det vert vist til dokumentet for nærmare utgreiing om forslaget.

Behandlinga i komiteen

Landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen har uttalt seg om forslaget i brev av 7. januar 2026. Brevet følgjer som vedlegg til innstillinga.

Som ledd i behandlinga i komiteen vart det opna for skriftlege innspel. Det kom inn 2728 innspel. Innspe- la er saman med dokumenta i saka tilgjengelege på saks- sida på stortinget.no.

Merknader frå komiteen

Komiteen, medlemene frå Arbeidarpar- tiet, Trond Giske, Ruth Mariann Hop, Tobias Hangaard Linge, leiaren Rune Støstad og Solveig Vitanza, frå Framstegs- partiet, Tor André Johnsen, Stig Even Lillestøl, Marius Arion Nilsen og Bengt Rune Strifeldt, frå Høgre, Erlend Larsen og Bård Ludvig Thorheim, frå Sosialistisk Venstreparti, Ingrid Fiskaa, frå Senterpar- tiet, Geir Pollestad, frå Raudt, Geir Jørgensen, frå Miljøpartiet Dei Grøne, Une Bastholm, og frå Kristeleg Folkeparti, Harry Valderhaug, viser til representantfor- slaget Dokument 8:57 S (2025–2026) frå stortingsrepresentan- tane Tor André Johnsen, Stig Even Lillestøl, Bengt Rune Strifeldt, Erlend Wiborg, Kristoffer Sivertsen, May Helen Hetland Ervik og Pål Morten Borgli. I representantfor- slaget vert det fremja eit oppmodingsforslag der ein ber regjeringa stanse all bruk og vidare utprøving av metan- hemmarar i norsk landbruk, medrekna tilsetninga Bovaer, og ikkje tillate innføring av tilsvarende produkt.

Komiteen viser til at metanhemmarar er eit av fleire tiltak for å følgje opp intensjonsavtalen om klima som er inngått mellom jordbruket og staten, og tiltaket kan også bidra til å nå Noregs klimamål og Noregs inter- nasjonale klimaforpliktingar.

Komiteen merkar seg at det har vorte registrert fleire hendingar i danske mjølkekubesetningar som har brukt Bovaer, og at Tine SA v/Norsk melkeråvare som eit føre-var-tiltak den 12. november 2025 sette utprøvinga av Bovaer på pause.

Komiteen merkar seg vidare at statsråden i sitt svar på Dokument 8:57 S (2025–2026) skriv at det er vik-

tig å finne årsaka til hendinga både i Danmark og Noreg, og forstår at utprøvinga av Bovaer på norske gardar er sett på pause inntil ein har meir kunnskap. Statsråden støttar ikkje forslaget og viser mellom anna til det pågåande forskningsarbeidet som skjer på metanreduserande førråvarer, og at representantforslaget vil innebære færre alternativ for å nå måla om utsléppskutt.

Komiteen merkar seg at det har vore ei skriftleg høyring med 2 728 svar, og om lag halvparten av desse var anonyme.

Komiteen vil understreke at for mange bønder er garden meir enn ein arbeidsplass, den er ein arv til neste generasjon. Samtidig er landbruket den sektoren i Noreg som er mest utsett for klimaendringar. Med dette som utgangspunkt ønskjer dei fleste bønder å bidra til å redusere klimautsléppa, og bøndenes erfaringar og kunnskap må vere tett kopla på politikktutforminga.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, viser til den brede offentlige debatten om bruk av metanhemmere, særlig produktet Bovaer samt at alle meieriaktørene, inkludert Tine, har stanset bruk av melk fra kyr som føres med Bovaer. Dette illustrerer at forbrukertillit og mattrygghet veier tungt for meierinæringen. Etter flertallets syn er det naturleg at vurderingar av enkeltstoffer og førråvarer hândteres av fagmyndigheter og næringsaktører.

Flertallet merker seg at opplysninger om mulige negative hendelser i besetninger i Danmark og Norge har skapt uro, og at kommunikasjonen fra fagmyndighetene over tid er blitt mer nyansert. Førre-var-prinsippet veier tungt for å ivareta forbrukertillit, mattrygghet og dyrevelferd.

Flertallet legger til grunn at det ikke bør stilles krav om bruk av metanreduserende førråvarer nå, gitt de problemer som har vært med bruk av Bovaer, behovet for mer kunnskap og hensynet til forbrukertilliten. Flertallet er enig i at det ikke skal innføres krav om bruk av Bovaer eller andre kunstige metanhemmere som vilkår for tilskudd.

Flertallet peker på at metanhemmere har vist seg å ha noe mer moderat utslippsreduksjon enn ventet. Flertallet understreker derfor betydningen av tiltak som bedre grovfôrqualität, avl for føreffektivitet, god drenering, presis og balansert gjødsling, hândtering av gjødsel, biogass og økt bruk av beite. Slike tiltak kan gi varige utslippskutt, styrke dyrevelferd og samtidig øke selvforsyningen.

Flertallet mener at klimatiltak i jordbruket må ta hensyn til beredskap, dyrevelferd, forbrukertillit og andre sentrale landbrukspolitiske mål. Flertallet støtter næringens frihet til videre forskning, utvikling og

utprøving for reduserte utslipp, herunder arbeid med metanreduserende førråvarer. Det er en selvsagt forutsetning at dette skjer på en faglig forsvarlig måte. Eventuelle tiltak må tas i bruk frivillig på en trygg, tillitsskapende og faglig forsvarlig måte, og tilpasses norske forhold.

Flertallet viser til at sluttprotokollen fra jordbruksoppgjøret 2025 varslet at metanreduserende førråvarer kunne bli et krav for husdyrtilskudd fra 2027. Situasjonen som nå har oppstått i Danmark og Norge, samt beslutningene i meierisektoren, viser etter flertallets syn at forutsetningene for et slikt krav ikke er til stede.

Komiteen fremjar følgjande forslag:

«Stortinget ber regjeringa leggje til grunn at bruk av metanreduserande førråvare ikkje skal vere eit krav for å motta husdyrtilskot, slik det er varsla i sluttprotokollen for jordbruksavtalen 2025.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre viser til at Stortinget har vedtatt flere mål for norsk jordbruk og matproduksjon, og at kutt i utslippene fra landbruk er et av hovedmålene. For å kunne nå disse målene vil det være avgjørende å redusere utslippene per produsert enhet, slik Stortinget har forutsatt.

Disse medlemmer viser også til intensjonsavtalen mellom jordbruket og staten, og jordbrukets egen klimaplan, der bruk av metanreduserende førråvarer er pekt på som et sentralt virkemiddel for å kutte utslipp i landbruket. Disse medlemmer viser til at det er iverksatt tiltak innenfor blant annet nytt gjødselregelverk, avl og metanreduserende førråvarer for å følge opp intensjonsavtalen, herunder uttesting av produktet Bovaer.

Disse medlemmer ser det som viktig at staten og næringen, ved faglaga, hver vår forhandler om rammevilkårene for jordbruket i jordbruksoppgjøret. Disse medlemmer viser til at partene i jordbruksoppgjøret for 2025 var enig om følgende:

«Det arbeides med sikte på at det skal innføres bruk av metanreduserende førråvarer til melkeku i minimum 80 dager per år som et krav for å motta husdyrtilskudd fra søknadsomgangen 2027, med nødvendige avgrensinger.»

Disse medlemmer er kjent med at bruken av metanhemmere og Bovaer har skapt mye usikkerhet og debatt blant norske forbrukere siden dette vedtaket ble fattet.

Disse medlemmer merker seg at både Tine og Q-meieriene har stanset bruk av melk fra kyr som er føret med Bovaer. Disse medlemmer mener det er viktig å sikre at forbrukerne har tillit til produktene, og

det er til syvende og sist Norsk melkeråvare, Tine og Q-meieriene som har det ansvaret og som best kan vurdere dette.

Disse medlemmer mener det trengs kunnskap om hva som eventuelt har forårsaket negative effekter i de danske besetninger som brukte førtilsetningen, og at det er riktig og nødvendig å legge et føre-var-prinsipp til grunn enn så lenge. Disse medlemmer viser til at jordbruket i sin klimaplan har metanhemmere i føret som et sentralt tiltak for å redusere klimautslipp. Videre forskning og kunnskapsbygging vil være nødvendig i den sammenheng, og disse medlemmer registrerer at det fortsatt er ambisjonen til Norsk melkeråvare og Tine, men at det også ses på forsterkning av innsatsen på andre tiltak for å redusere utslippene.

Disse medlemmer viser til Prop. 149 S (2024–2025) og enigheten i jordbruksforhandlingene om å fase inn metanreducerende fôrvarer, herunder gjennom å ta sikte på innføring av bruk av metanreducerende fôrvarer til melkeku som krav for å motta husdyrtilskudd fra søknadsomgangen 2027. Disse medlemmer mener det er rimelig i den tiden førtilskuddet er satt på pause, og i påvente av mer kunnskap om årsaken bak tilfellene av sykdomsforekomst i de danske besetningene, at ingen bønder får redusert tilskudd eller krav om å bruke førtilskuddet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Senterpartiet, viser til at det er inngått en klimaavtale mellom jordbruket og staten i 2019. Siden avtalen ble inngått, har Stortinget vedtatt nye og ambisiøse mål om selvforsyning og matproduksjon i Norge. Det sentrale prinsippet for alt klimaarbeid i jordbruket er redusert utslipp per produsert enhet. Dette er nødvendig for å unngå karbonlekasje og for å gjøre det mulig å øke selvforsyningsgraden i Norge.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre ser det imidlertid som viktig at arbeidet med å teste ut ulike typer miljøfôr og innhente ny kunnskap knyttet til metanhemmende fôr fortsetter, bl.a. i regi av MetanHub. Det er også viktig med forsøk, kunnskapsbygging og uttesting tilpasset norske forhold. Disse medlemmer ser dette som viktig for å sikre at arbeidet med å nå målene om lavere samlede utslipp fra norsk jordbruk fortsetter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti viser til at opplysninger om mulige negative hendelser knyttet til metanhemmeren Bovaer, herunder funn og avvik rapportert både i Danmark og Norge, har skapt betydelig uro. Disse medlemmer mener det mest alvorlige er risikoen for svekket forbrukertillit til norsk melk og kjøtt, og at mattrygghet og

åpenhet må veie tyngre enn ukritiske klimatiltak. Når tilliten først svekkes, rammer det hele næringen og kan få varige konsekvenser.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at Mattilsynet tidligere opplyste om at Bovaer brytes fullstendig ned innen 24 timer. Disse medlemmer merker seg samtidig at myndighetenes kommunikasjon har blitt mer nyansert, blant annet ved at Mattilsynet nå omtaler at Bovaer i stor grad brytes ned, og at nedbrytningsproduktet NOPA kan påvises i melk. Etter disse medlemmers syn understreker dette at kunnskapsgrunnlaget ikke har vært tilstrekkelig avklart, og at føre-var-prinsippet må legges til grunn for å beskytte forbrukerne og opprettholde tilliten til norsk matproduksjon.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet merker seg at Tine 23. januar 2026 opplyste om at de slutter å levere melk til forbrukere fra kyr som har fått fôr tilsatt Bovaer, og viser til at Q-meieriene avsluttet sin bruk av tilsetningen tidligere samt at Rørosmeieriene aldri startet. Disse medlemmer ønsker beslutningen fra Tine velkommen.

Disse medlemmer merker seg at Tine fremdeles skal jobbe for å redusere klimagassutslipp på andre måter. Disse medlemmer motsetter seg ikke at det gjøres videre forsøk med naturlige tilsetningsstoffer i føret, som eksempelvis rødalger, med mål om å redusere klimagassutslipp og heve kvaliteten på produktet til forbruker.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stanse all bruk og videre utprøvinger av tilsetningen Bovaer i norsk landbruk, og ikke tillate innføringen av tilsvarende kunstige produkter.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti ser at utsettelse av bruk av metanreducerende fôrvarer kan ha innvirkning på måloppnåelsen i jordbrukets klimaavtale. Disse medlemmer mener at klimatiltak i jordbruket ikke skal gå ut over andre landbrukspolitiske mål eller målet om økt selvforsyningsgrad.

Disse medlemmer støtter ikke tiltaket om å innføre krav om bruk av metanreducerende fôrvarer som betingelse for å motta husdyrtilskudd fra søknadsomgangen 2027.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at rammevilkårene for

jordbruket fastsettes gjennom jordbruksforhandlingene mellom staten og næringen, og at arbeidet med klima og bærekraft i jordbruket skal skje i tråd med de rammene Stortinget har trukket opp. Klimaavtalen mellom staten og jordbruket gjelder, og prinsippet om redusert utslipp per produsert enhet må ivaretas samtidig som Stortinget har vedtatt nye ambisiøse mål for selvforsyning, matsikkerhet og beredskap.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti viser til at utsettelse av bruk av metanhemmere kan ha innvirkning på måloppnåelsen for klimaavtalen. På bakgrunn av den nasjonale matproduksjonens betydning for beredskap, verdiskaping og selvforsyningsgrad må det tas hensyn til dette når måloppnåelsen av klimaavtalen vurderes.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at utsettelse av bruk av metanhemmere kan påvirke måloppnåelsen i jordbrukets klimaavtale. Disse medlemmer mener det må kompenseres gjennom en forsterket virkemiddelbruk ellers i norsk matproduksjon.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti viser til at det per i dag kun foreligger begrenset kunnskap om både den faktiske klimaeffekten og de langsiktige konsekvensene av bruk av metanhemmeren Bovaer under norske forhold. Miljødirektoratets vurdering er at potensialet for utslippskutt basert på bruk av Bovaer i Norge er på 75 000 tonn CO₂-ekv. per år, det vil si relativt beskjedent og lavere enn det som ligger til grunn i landbrukets klimaplan. Mye tyder også på at de økonomiske og praktiske konsekvensene av bruk av Bovaer vil være store for den enkelte bonde og for norsk landbruk som helhet.

Disse medlemmer viser videre til at det er en tydelig motstand i befolkningen mot bruk av Bovaer, og understreker at tillit hos forbrukerne er avgjørende for norsk landbruk og norsk matproduksjon. Tiltak som kan svekke denne tilliten, kan få alvorlige konsekvenser for næringens legitimitet og konkurransekraft. Også blant bønder er motstanden mot kunstige metanhemmere utbredt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, mener det er viktig å prioritere klimatiltak i landbruket som gir varig klimaeffekt og samtidig styrker agronomien og selvforsyningen. Tiltak som god drenering, kalving, bedre grovførkvalitet, balansert gjødsling, økt

bruk av beite, forbud mot nydyrking av myr, økt produksjon og forbruk av frukt og grønt og energiomstilling på gårdene er kjente og velprøvde løsninger som bidrar til reduserte utslipp av klimagasser, økt karbonbinding i jord og bedre dyrevelferd. Flertallet viser til at slike tiltak gir langsiktige effekter og skaper aktivitet i lokalsamfunn gjennom bruk av lokale entreprenører. Disse tiltakene kan også styrke bondens økonomi dersom de blir innført på riktig måte.

Komiteen vil trekke fram at beiting bidrar til reduserte metanutslipp, samtidig som det har positive effekter for dyrevelferd, kulturlandskap og biologisk mangfold.

Komiteen viser til at næringen selv har prioritert arbeid med økt grovførkvalitet, bedre føreffektivitet og metanreduserende fôrvarer som en del av sitt klimaarbeid, og at det nå pågår omfattende forskning og utvikling både nasjonalt og internasjonalt på dette området.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti vil understreke at det i dag finnes naturlige alternativer til kunstige metanhemmere, og at metanhemmeren Agolin har vært godkjent for bruk i økologisk jordbruksproduksjon siden 2018. Disse medlemmer mener det er behov for økt og uavhengig kunnskap om både effekt, dyrevelferd og mulige alternativer til Bovaer. Det er bra at Tine nå har stanset bruken av Bovaer.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener det samtidig bør arbeides for å sikre at eventuelle andre løsninger kan tas i bruk på en trygg, tillitsskapende og faglig forsvarlig måte.

Disse medlemmer viser til at klimaomstilling i jordbruket vil kreve investeringer over en lengre periode. Disse medlemmer viser videre til at Bionova er et viktig virkemiddel som bør oppskaleres over tid sett i lys av de investeringene jordbruket står overfor.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Rødt fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stanse bruk av Bovaer i Norge samtidig som utforskning av naturlige metanreduserende fôrvarer fortsetter, og sikre at eventuelle nye løsninger kan tas i bruk på en trygg, tillitsskapende og faglig forsvarlig måte.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen prioritere klimatiltak som gir varig klimaeffekt og samtidig styrker agromien og selvforsyningen i arbeidet med å nå landbrukets klimamål.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at klimagassutslipp fra jordbruket i Norge de siste årene har stagnert. Med dagens politikk viser framskrivningene i Nasjonalbudsjettet 2026 at utslippene i sektoren vil fortsette å stå på stedet hvil fram mot 2030 og 2035. Dersom Norge skal nå sine vedtatte klimamål og internasjonale klimaforpliktelser, må alle fossile utslipp fra jordbruket fases ut, men et jordbruk uten fossil energi vil fremdeles ha utslipp fra biologiske prosesser som også må reduseres. Dette medlem mener det er et sterkt behov for å styrke virkemiddelbruken for utslippskutt i jordbruket, samtidig som en støtter opp om matberedskap, bonde, dyr og naturmangfold.

Dette medlem minner om at FNs klimapanel, Klimautvalget 2050 og Miljødirektoratet peker på tiltak i «Unngå»-delen av UFF-rammeverket (unngå, flytte, forbedre) som avgjørende for å sikre en dyp og varig omstilling. Dagens virkemidler for å kutte utslippene fra jordbrukssektoren omfatter derimot primært støtte til mer klimavennlig drift, såkalte «forbedre»-tiltak i UFF-rammeverket. Metanhemmere havner i denne kategorien. Anslag fra Miljødirektoratet indikerer at utslipps-effekten av metanhemmere i 2035 var estimert til ca. 0,07 MtCO₂-ekv. Til sammenligning vil en reduksjon i kjøttforbruket til det nivået som anbefales i gjeldende norske kostholdsråd, gi en utslippseffekt på 2,25 MtCO₂-ekv. i 2035 – altså over 30 ganger så mye som metanhemmere.

Dette medlem vil understreke behovet for ambisiøse klimamål også for jordbruket, men minne om at klimaavtalen mellom staten og jordbruket må forplikte begge veier, og at staten må være villig til å drive fram endringer i jordbruks- og matpolitikken. Dette medlem mener hovedinnsatsen for et mer bærekraftig jordbruk må være på agronomiske og systemendrende grep i produksjon og forbruk. Dette inkluderer agronomiske tiltak som grøfting, kalking, bedre presisjon og reduksjon av gjødsling, mer beitebruk samt mer satsing på regenerative tiltak og jordforbedring. I tillegg må det satses mer på tilskudd til biogass og annen tilgjengelig klimateknologi for håndtering av husdyrgjødsel på gården samt tiltak for å vri forbrukernes kosthold over til mer frukt og grønt, og øke grøntproduksjonen. Dette er også tiltak som er positive for selvforsyning, klimatilpassing og beredskap.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne mener jordbrukspolitikken fortsatt stimulerer for mye til stordrift basert på import, og til husdyrhold framfor grøntproduksjon og plantebasert protein. Å bare innføre metanhemmere i føret i det samme systemet er ikke bærekraftig verken for landet, bonden eller dyra, selv om det kan redusere utslippene på kort sikt. Disse medlemmer mener likevel at det er viktig å gjøre det man kan for å redusere utslipp, og støtter at det forskes videre på metanhemmende egenskaper i fôr, inkludert på alternative naturlige metanhemmere som også kan brukes i økologisk drift. Disse medlemmer vil understreke at utslippsreducerende tilsetninger i kraftfôr uansett ikke må bli en hvilepute mot omstilling av sektoren, gå på bekostning av dyrene eller føre til at bruk av grovfôr og utmarksbeite kommer dårligere ut økonomisk.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne understreker at Miljøpartiet De Grønne lenge har kritisert en for ensidig satsing på metanhemmere i regjeringens planer for å kutte utslipp i jordbruket, blant annet fordi en stor satsing på dette virkemiddelet, før det var tilstrekkelig utprøvd, har utsatt andre nødvendige, systemendrende tiltak i jordbruket innen agromi, endret produksjon og håndtering av husdyrgjødsel. Dette medlem mener at vekslende regjeringer har sviktet i å stille opp med tiltak for å støtte bonden til omstilling og for å endre kosthold hos forbrukeren i mer bærekraftig og helsefremmende retning.

Forslag frå mindretal

Forslag frå Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Raudt:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen stanse bruk av Bovaer i Norge samtidig som utforsking av naturlige metanreducerende fôrvarer fortsetter, og sikre at eventuelle nye løsninger kan tas i bruk på en trygg, tillitsskapende og faglig forsvarlig måte.

Forslag frå Framstegspartiet og Senterpartiet:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen stanse all bruk og vidare utprøvinger av tilsetningen Bovaer i norsk landbruk, og ikke tillate innføringen av tilsvarende kunstige produkter.

Forslag frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen prioritere klimatiltak som gir varig klimaeffekt og samtidig styrker agromien og selvforsyningen i arbeidet med å nå landbrukets klimamål.

Tilråding frå komiteen

Tilrådinga frå komiteen vert fremja av ein samla komité.

Komiteen har elles ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjere følgjande

v e d t a k:

Stortinget ber regjeringa leggje til grunn at bruk av metanreducerande førråvare ikkje skal vere eit krav for å motta husdyrtilskot, slik det er varsla i sluttprotokollen for jordbruksavtalen 2025.

Oslo, i næringskomiteen, den 12. februar 2026

Rune Støstad

leiar

Harry Valderhaug

ordførar

Statsråden

Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/2532-

Dato
07. januar 2026

Svar på Dokument 8:57 S (2025-2026) - Representantforslag om å ikke bruke metanhemmere i norsk landbruk

Jeg viser til representantforslag 57 S (2025-2026) fra stortingsrepresentantene Tor André Johnsen, Stig Even Lillestøl, Bengt Rune Strifeldt, Erlend Wiborg, Kristoffer Sivertsen, May Helen Hetland Ervik og Pål Morten Borgli.

Representantene har fremmet følgende forslag:

Stortinget ber regjeringen stanse all bruk og videre utprøving av metanhemmere i norsk landbruk, herunder tilsetningen Bovaer, og ikke tillate innføring av tilsvarende produkter.

Stortinget har vedtatt flere mål for norsk jordbruk og matproduksjon. Kutt i utslipp er blant målene. Det samme er økt selvforsyning korrigert for det som importeres til Norge av korn, soya og andre fôrråvarer som brukes i produksjonen av melk og kjøtt.

For å kunne nå disse målene vil det slik Stortinget har forutsatt, være avgjørende å redusere utslippene per produsert enhet. Tiltak innen avl, fôr av god kvalitet og metanreducerende fôrråvarer kan bidra til at utslippene går ned uten at dyretallet kuttes og norsk grasbasert matproduksjon reduseres. Tiltakene følger opp intensjonsavtalen om klima som er inngått mellom jordbruket og staten, og kan bidra til å nå Norges klimamål og Norges internasjonale klimaforpliktelser.

Bovaer er et av produktene som testes ut. Etter hendelser i danske melkekubesetninger som har brukt Bovaer, og som et føre-var-tiltak har Tine SA v/Norsk melkeråvare satt utprøvingen av Bovaer på pause. Norsk melkeråvare gjør dette i påvente av mer kunnskap.

Det er viktig at man finner ut hva som er årsaken til hendelsene både i Danmark og Norge. Jeg har forståelse for at utprøvingen av Bovaer på norske gårder er satt på pause. Dette gjøres inntil man har mer kunnskap.

Forskningsarbeid på bruk av metanreduserende fôrråvarer videreføres og vil være nyttig av flere grunner. Kunnskap fra slikt forskningsarbeid bidrar til at Stortinget og regjeringen kan ta veloverveide beslutninger.

At MetanHUB kan fortsette sitt forskningsarbeid, bidrar til at vi får mer kunnskap om bruk av metanreduserende fôrråvarer i Norge. Det kan i Norge, i Danmark eller i andre land eksempelvis være forskjeller i hvordan ulike fjøs er bygd og innrettet. Det har betydning for hvordan dyrene får tildelt fôr i fjøsene og hvilket utstyr eller hvilken tilpasning av fjøsene som kreves for tildeling av metanreduserende fôrråvarer i praksis. Det er blant annet viktig for å kunne sikre rett mengde og unngå for høye doseringer.

MetanHUB er et forskningsprosjekt som tester ut flere ulike typer metanreduserende fôrvarer under norske forhold. Dette er altså ikke bare begrenset til produktet Boaver. Prosjektet ser også på hvordan økt fôreffektivitet, endret sammensetning av fôrrasjonen og avlsmessige forhold kan bidra til målet om reduserte utslipp. Ved testing av produkter som eksempelvis inneholder nitrat, vil det være av betydning å kjenne til konsentrasjonen av nitrat i de ulike grasrasjonene. Slik vil man kunne gi riktige doseringer av tilsetningen uten at den samlede mengden blir for høy for dyrene. Det bygger kunnskap under norske forhold at MetanHUB fortsetter sine studier med ulike metanreduserende fôrvarer til drøvtyggere, deriblant utprøving av naturlige tilsetninger som fett og planteoljer.

EU har godkjent Bovaer til bruk i fôret til melkekyr for å redusere metanutslipp. I Norge følger vi det samme fôrregelverket som i EU-landene, og Bovaer er derfor tillatt å benytte i hele EØS-området. Vurderingen gjennomføres av den europeiske myndigheten for næringsmiddeltrygghet EFSA (European Food Safety Authority). Det er også informasjon om dette på Mattilsynet sine nettsider.

Det gjøres nå forskningsarbeid på metanreduserende fôrråvarer i flere land. Det er allerede publisert flere forskningsartikler. Det ligger også an til å bli publisert flere fagfellevurderte artikler ved flere universiteter fremover. Dette er dermed et felt som det vil foreligge mer kunnskap om fremover. Denne kunnskapen vil belyse ulike sider av temaet.

Jeg støtter derfor ikke representantenes forslag om å stanse all bruk og videre utprøving av metanhemmere i norsk landbruk, herunder produktet Boaver, og ikke tillate innføring av tilsvarende produkter.

Representantenes forslag vil innebære færre alternativer for å nå målene om å redusere utslippene per produsert enhet, og lavere samlede utslipp fra norsk jordbruk, slik Stortinget har forutsatt. Forslaget vil også svekke kunnskapsutvikling som skal bidra til reduserte utslipp fra jordbruket fremover.

Med hilsen

Nils Kristen Sandtrøen

Nils Kristen Sandtrøen

